

Fokoláre Mozgalom

ECOPLAN

Meghallani a föld, a szegények és a jövő nemzedékek kiáltását

„A Misztikus Test, az emberiség egészsége a béke. És a kozmosz egészsége az ökológia. Úgy érzem, hogy a jövőben nagy fejlődés lesz az ökológia terén a Mozgalmunkban, mert meg kell mentenünk a természeti környezetet. Ahogyan az embernek élnie kell, és nem lehet halott, hogy életszentségén dolgozhasson, úgy a bolygónak is élnie kell, hogy otthont tudjon adni az emberiségnek. (...) Bolygónk létfontosságú az élet létezéséhez. Ezért az egészséges ökológia a béke alapja. Csak akkor tudjuk építeni a békét és testvériséget, ha a bolygónk létezik.”

Chiara Lubich, Rocca di Papa, 1991. június 25.

„Vegyük példát a növényekről. A földből csak vizet és tápanyagokat, a számukra szükséges dolgokat szívják fel, semmi többet. Tehát mindannyiunknak csak a számára szükséges dolgokat kell birtokolnia és minden mást tovább kell adnia és megosztania a többiekkel.”

Chiara Lubich

Az éghajlati és ökológiai válság korunk egyik legkritikusabb és legsürgetőbb problémája. Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) nemrégiben kiadott jelentése "vörös jelzésre" figyelmezteti az emberiséget, azzal érvelve, hogy "az éghajlatváltozás egy súlyos és növekvő fenyegetés jólétünkre és a bolygónkra egészségére nézve".¹

Ebben a példátlan vész helyzetben az egyének és a közösségek megszólítva kell hogy érezzék magukat, hogy minden szinten hathatós tevékenységet folytassanak a klíma kérdésével kapcsolatban.

A teremtés gondozása iránti elköteleződés meghatározó módon jellemezte a hitközösségek életét világszerte az elmúlt évtizedekben. A római katolikus egyházban, Ferenc pápa Laudato Si' kezdetű enciklikájában sürgős felhívást tesz közzé, hogy „kezdjünk új párbeszédet arról, miként építsük bolygónk jövőjét” "és kezdjünk egy olyan megbeszélést, mely „valamennyiünket egyesít, mert a környezettel kapcsolatos kihívás, melyet megélünk, és annak emberi gyökerei mindannyiunkat érdekelnek és érintenek”.²

A kereszténységben, különösen fontos az a szerep, amelyet Őszentsége Bartholomaiosz pátriárka töltött be ezen a téren, hangsúlyozva a természet mély teológiai értékét, míg az Anglikán Közösségben a „teremtés gondozása” küldetésük Őt Pontjának egyike.

¹ <https://www.ipcc.ch/2022/02/28/pr-wgii-ar6/>

² LS 14

A hinduk, buddhisták, zsidók és muzulmánok világszerte arra törekszenek, hogy az emberek és a bolygó javát szolgáló változásokat idézzenek elő, és a hagyományaikban rejlő spirituális értékekből kiindulva motiválják az ökológiai cselekvést.

Legutóbb, az ENSZ COP26 klímacsúcsát megelőzően, az összes jelentős vallási vezető³, köztük Bartholomaiosz Ökumenikus Ortodox Pátriárka, Ferenc Pápa és Justin Welby, Canterbury érseke a COP26-nak címzett felhívást tett közzé az éghajlatváltozásról. Ebben nyilvánosan kötelezik el magukat arra, hogy a saját közösségeik számára környezetvédelmi tervet dolgoznak ki.

A környezetvédelem iránti elkötelezettség 2021. október 4-én hivatalosan is formát öltött, amikor elindították a *Faith Plans for People and Planet*⁴ programot, amely a világ vallási közösségeinek legfontosabb és legbátrabb környezetvédelmi kezdeményezése.

A FOKOLÁRE MOZGALOM IS EL AKARJA KÖTELEZNI MAGÁT EGY ILYEN NAGYSZABÁSÚ TERV MEGALKOTÁSÁVAL.

A Mozgalom legutóbbi nagygyűlésén (2021. január-február) a Mozgalom a teremtett világ gondozását jelölte meg egyik fő prioritásaként. Konkrétan, a nagygyűlés elkötelezettséget vállalt arra, hogy „felülvizsgálja tagjainak és közösségeinek életmódját, és ellenőrizze az ökológiai fenntarthatóságot infrastruktúráiban és tevékenységeiben.”

Annak érdekében, hogy a Fokoláre Mozgalom megvalósítsa ezen nagyszabású környezetvédelmi céljait, megerősítette stratégiai partnerségét más szervezetekkel, például a *Laudato Si'*⁵ és *FaithInvest*⁶ Mozgalmakkal.

Konkrétan a FaithInvest-tel való partnerség által ösztönözve és az *EcoOne*⁷-nal együttműködve a Focolare Mozgalom tagjai azon dolgoztak, hogy **felerősítsék, összekössék és bővítsék a mozgalomban már meglévő környezetvédelmi munkát.**

Ezzel kapcsolatban a Fokoláre Mozgalom tagjainak nemzetközi munkacsoportja elmélytette azt, hogy az egység karizmája milyen sajátos hozzájárulást adhat a **mozgalom ökológiai stratégiai tervének megalkotásához**, mely helyi és nemzeti szinten kerül megvalósításra.

A Fokoláre Mozgalom EcoPlan tervével célunk, hogy

1. A Fokoláre Mozgalom tagjait és közösségeit arra ösztönözzük, hogy vizsgálják felül a saját életmódjukat az emberek és a bolygó védelmével kapcsolatban, a lelkiesség különböző aspektusai szerint.
2. A közvéleményt érzékenyítsük, hogy az éghajlati válság mind az emberi jólétet, mind a bolygónkat fenyegeti, és hogy azonnali cselekvéssel még lehetséges a legnagyobb katasztrófák megelőzése.
3. Nyilvános nyilatkozatot tegyünk arról, hogy szervezetként elkötelezzük magunkat az embertársainkkal és a bolygónkkal kapcsolatban, az átfogó ökológia elvei szerint.

³ <https://unfccc.int/news/world-religious-leaders-and-scientists-make-pre-cop26-appeal>

⁴ <https://www.faithplans.org/>

⁵ <https://laudatosimovement.org/>

⁶ <https://www.faithinvest.org/> : egy non-profit nemzetközi szervezet, mely a vallásos közösségeket segíti a közép- és hosszú távú környezetvédelmi tervek megalkotásában

⁷ <http://www.ecoone.org/en>

4. Ökológiai elkötelezettségünk lelki gyökereinek kifejezzük, különösen hangsúlyozva annak erős ökumenikus és vallások közötti dimenzióját.
5. Bátorítsuk a Fokoláre mozgalom helyi közösségeit és „tanúságtevő kisvárosait”, a Centro Máriapolikat, stb. hogy alkossák meg a saját helyi/nemzeti öko-tervüket ezeknek az általános útmutatásoknak megfelelően, szakemberek hálózatának a segítségével.

A Fokoláre Mozgalom EcoPlan terve egyúttal nyilvános nyilatkozat közösségeink ökológiai elkötelezettségéről is. Az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programjának (UNEP) 50. évfordulója alkalmából került bemutatásra 2022 júniusában Stockholmban, más szervezetek hasonló programjaival együtt a Faith Plans for People and Planet keretében, amely tartalmazza azokat a terveket is, amelyeket a Laudato Si Cselekvési Platform⁸ gyűjtött össze az elmúlt évben.

Hiszünk abban, hogy egység karizmája, melyet a helyi Fokoláre közösségek megélnék, képes inspirálni az embereket arra, hogy sajátos és fontos hozzájárulásukat adják az emberek és a bolygó gondozásának közös projektjéhez.

Az, ami a környezetért való cselekvésünket motiválja, az mélyen gyökerezik a természeti világ leki módon történő szemlélésébe és a természet kapcsolati jellegébe, és emlékeztet arra a hivatásunkra, hogy hidakat építsünk és minden szinten előmozdítsuk a párbeszédet az emberek és a bolygó jóléte érdekében.

LELKI MOTIVÁCIÓNK

A Fokoláre Mozgalom összetett valóság. Mivel tagjai életük különböző szakaszait élik, és különböző tevékenységeket folytatnak, ezért nehéz általános ökológiai irányelveket javasolni mindenki számára.

Ezért azt javasoljuk, hogy a helyi közösségek merítsenek inspirációt az egység lelkiségének hét aspektusából, hogy kidolgozzák saját ökológiai cselekvési tervüket.

Javak közössége, gazdasági élet és a munka világa

- Tekintsük át energiafogyasztásunkat, és ahol lehetséges, válasszunk megújuló forrásokat felhasználó energiaszolgáltatót. Csökkentsük minimumra az otthonok és fokolár központok hővesztését, világítását, vízfogyasztását azzal, hogy szokásainkat megváltoztoztatjuk és energiatakarékos intézkedéseket teszünk, például a szigetelés állapotát javítjuk, LED-izzók használatára térünk át stb.
- Élesszük újjá a javak közösségét („battyu”), ez is előmozdítja a szolidaritást, illetve a fogyasztás és a pazarlás kultúrája elleni küzdelmet.
- Vonjuk ki pénzügyi eszközeinket a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló gazdaságból. Ellenőrizzük bankjaink etikai hitelességét, és váltsunk, bankot, ha a befektetési gyakorlatok károsnak bizonyulnak a környezetre.
- Etikus beszerzés: olyan termékeket és beszállítókat válasszunk, amelyek tevékenységei nem károsítják a környezetet.

⁸ Egy online, digitális tér, amelyet 2021 novemberében indított útjára a Vatikán Átfogó Emberi Fejlődésért Felelős Dikasztériuma, és amely útmutatókkal és forrásokkal segíti a tervezési folyamatokat, valamint a másokkal való kapcsolattartást is segíti (<https://laudatosiacionplatform.org/>).

Tanúságtétel és kisugárzás

- Vonjuk be és mozgósítsuk a helyi közösségeket olyan konkrét ökológiai tevékenységekbe, amelyet másokkal együttműködésben végeznek.
- Környezettudatos tevékenységünk során használjuk ki a már meglévő erős kapcsolatokat ökumenikus és civil szervezetekkel, vallások közti együttműködést elősegítő szervezetekkel.
- Kitüntetett figyelemmel tekintsünk a fiatalokra, a bevándorlókra, a szegényekre és periférián élőkre, mivel ők képviselik azokat, akik a legmagasabb árat fogják fizetni az éghajlati vészhelyzetnek.

Istennel való egység és imaélet

- Imádkozzunk a teremtett világért, egyénileg és közösségben. Vegyünk részt az imaalkalmakon, mint pl. a Laudato Si' héten és a Teremtés Időszakában, vagy más hasonló vallási kezdeményezésekben.
- Látogassuk meg és tegyük ismertté a helyi közösség szakrális tereit, hogy újra kapcsolatba kerüljünk a természet és történelmi örökségünkkel.
- A teremtés szépségének és gazdagságának ünneplése.

A fizikai értelemben vett élet és a természet

- Csökkentsük az élelmiszerpazarlást a megfelelő adagok kiszámolásával és a maradékok felhasználásával.
- Terjesszük az ismereteket a helyi közösséghez tartozó zöldterületekről, értékeljük és használjuk ki azokat.
- Részesítsük előnyben a helyi és a biotermékeket, ha a pénztárcánk engedi.
- Csökkentsük a felhasznált műanyagot műanyagmentesen csomagolt termékek vásárlásával és különösen az egyszerhasználatos műanyagtermékek elkerülésével.

Harmónia és környezet

- Ruháinkat etikai alapon válasszuk. Az olcsó termékek gyakran az emberek és a környezet kizsákmányolásával járnak.
- Fogadjuk el a mértékletességet mint életmódot. Tanuljuk meg, hogy a fogyasztás csökkentése, a tárgyak újbóli használata és újrahasznosítása segíthetnek az egyéneknek, a közösségeknek és a környezetnek, valamint pénzt, energiát és természeti erőforrásokat takaríthatunk meg velük.
- Mutassuk be és védjük a minket körülvevő természet szépségét.

Bölcsesség és tanulás

- Képezzük magunkat a környezeti kérdésekkel kapcsolatban és ennek társadalmi-gazdasági vonatkozásait tekintve.
- Fontoljuk meg egy helyi csoport felállítását annak a követésére, hogy hogyan válaszol a helyi közösség az éghajlatváltozás sürgető kihívásaira.

- Lépünk kapcsolatba az EcoOne-nal és a Focolare EcoPlan csoportjával, ha többet szeretnénk megtudni a helyes ökológiai gyakorlatokról a helyi közösségek számára.

Egység és a tömegkommunikációs eszközök

- Gondoljuk át, milyen módon utazunk. Inkább a tömegközlekedést mint az autót válasszuk, ahol ez lehetséges. Válasszuk a gyaloglást vagy a kerékpározást a rövid távolságok megtételéhez.
- Utazzunk kevesebbszer repülőgéppel, és próbáljuk meg ellensúlyozni a légi közlekedésből származó szén-dioxid-kibocsátást. Mérlegeljük, hogy a találkozókön személyesen veszünk-e részt.
- Használjuk a közösségi médiát a bevált gyakorlatok megosztására. Népszerűsítsük az EcoPlan tervet a helyi fokolár közösségünkben.

MEGHÍVÁS A CSELEKVÉSRE

Meghívjuk a helyi fokolár közösségeket világszerte, hogy kötelezzék el magukat a következő pontok mellett:

- *Hozzunk létre helyi/nemzeti csoportot* a figyelemfelkeltés és a helyi közösség ösztönzése érdekében, a teremtett világ gondozásával és a környezeti cselekvéssel kapcsolatban.
- *Kezdeményezzünk közös gondolkodást arról*, hogyan lehet az életmódunkat felülvizsgálni helyi szinten, a lelkiségünk aspektusai az átfogó ökológia szerint.
- Azonosítsuk be a legfontosabb *helyi partnereket* a tevékenységünk erősítése érdekében.
- *Dolgozzunk ki helyi/nemzeti ökológiai tervet*, lehetőleg a hét aspektus alapján (lásd fent), és tűzzük ki célokat a rövid és a hosszú távú változásokra.
- Osszuk meg és értékeljük az elért eredményeket, hogy fenntarthatóbb közösséggé váljunk.

Szakértők nemzetközi csoportja az EcoOne-nal együttműködésben rendelkezésekre áll, hogy további segítséget nyújtson, szakmai forrásokkal, útmutatókkal támogasson a helyi és konkrét környezeti kérdésekben: ecoplan@focolare.org

INFORMÁCIÓK A NEMZETKÖZI ECOPLAN MUNKACSOPORTRÓL

A nemzetközi munkacsoport tagjai:

Juliette Amidi (Libanon), Yob Doronila (Ausztrália), Thalassia Giaccone (Olaszország), Ana Clara Giovani (Brazília), Catalina Hinojosa (Ecuador), Tom McGlynn (USA), John Mundell (USA), Sarah Mundell (USA), Elisabeth Ohlbock (Írország), Stefania Papa (az EcoOne központi kordinátora, Olaszország), Nino Puglisi (Ausztria), Alexander Simoen (Belgium).

A csoport munkáját segítette Kenfack Etienne e Margarite Gomez („Teremtett világ és az emberi élet” központi tanácsadói), Roberto Signor (Vallások közötti párbeszéd Központja) és Lorna Gold (Fokolare Mozgalom tagja, Laudato Si’ Mozgalom elnöke és a FaithInvest Mozgalompépítő csoportjának igazgatója).